

Вектор розвитку фотомистецтва в учнів є надзвичайно перспективним, тому необхідно вже сьогодні прокладати шляхи його втілення, де фундаментом та запорукою успіху є якісна освіта креативної молоді. У даному напрямку, у світлі безперервного стрімкого розвитку технологій, перспективи подальших розвідок та експериментів є безмежними.

Список використаної літератури

1. Карамзіна Н.В. Фотографія як засіб самовираження митця. 2020. С. 28, 30–31, 33–34.
2. Пилип'юк В. Естетичний аспект фотомистецтвом. URL: <http://www/lnu.edu.ua/>
3. Поляк Г.Н. Як виникла фотографія. Київ: Молодий Більшовик, 1938, 87 с.:іл.
4. Трачун А. И. История украинской фотографии XIX-XXI века. Киев: Балтия-Друк, 2014, 255 с.:ил.
5. Трачун О. Й. Фотогрія в Україні 1839-2010, Харків: «Видавництво САГА», 2010, 216 с., 252 іл.

Кондратенко М.,
аспірантка,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка,
завідувачка науково-дослідного експозиційного
відділу виставкової роботи,
Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського;
Титаренко В.,
доктор педагогічних наук, професор,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
(м. Полтава)

ФОРМУВАННЯ У ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ НАВИЧОК ДО ОРГАНІЗАЦІЇ МИСТЕЦЬКИХ ВИСТАВОК

Українське декоративне мистецтво – різноманітне, багатогранне й водночас складне художнє явище. Воно розвивалось у сфері традиційно-побутового мистецтва, творчості художників-професіоналів та в галузі

художніх промислів, де творчо співпрацюють народні майстри і художники, діяльність яких спрямована на збереження і подальший розвиток традицій [1, с. 22].

У ХХ ст. почався новий етап розвитку килимарського промислу. На базі класичних шкіл давніх прославлених осередків у 20 – 30-х роках ХХ ст. засновано килимарські артлі. У 60-х роках всі вони реорганізовані в килимарські фабрики та художньо-промислові об'єднання. Провідним підприємством виготовлення килимів стала Решетилівська фабрика художніх виробів ім. Клари Цеткін. Тут виготовляли різні за композицією та колоритом килими.

Вагомий внесок у створення як орнаментальних, так і тематичних килимів здійснила майстер народного мистецтва, лауреатка Національної премії імені Т.Г. Шевченка Надія Бабенко. Її роботи відзначаються новаторськими пошуками, оригінальністю трактування рослинних орнаментальних мотивів, м'якими, ніжно-пастельними гармонійними поєднаннями їх з мальовничим тлом. У експозиції виставки представлені: килим «Паморозь» (1976 р.), «Ой весна весночко...» (1970 р.), «Червоне цвітіння» (2004 р.).

Серед художників килимарів в Україні – лауреат Національної премії імені Т.Г. Шевченка – Леонід Товстуха, який пройшов творчий шлях від майстра до директора Решетилівської фабрики художніх виробів імені Клари Цеткін. Творчо переосмисливши старовинні орнаментальні рослинні мотиви килимів, художник вносив у них нові риси. В експозиції виставки представлений килим «Літо», який створений у 80-х роках ХХ ст. та належить до серії килимів «Пори року», в яких за допомогою орнаменту й колірних сполучень майстер відтворив характерний для кожної пори року настрій.

Представлені килими авторства Петра Шевчука «Червень» та «Серпень» з триптиху «Літо» (2010 р.).

Опішня другої половини ХХ ст. відома ужитково-декоративним посудом, іграшками. На початку 80-х років Опішнянський завод – спеціалізоване та найбільше підприємство по виготовленню художньої кераміки.

Музейну виставку прикрашають творчі роботи заводу «Художній керамік», Михайла Китриша, Івана Білика, Трохима Демченка, Миколи Пошивайла, Василя Омеляненка, Володимира Нікітченка, Василя Біляка.

Іван Білик – один з найталановитіших та найвідоміших майстрів народного традиційного гончарювання, заслужений майстер народної творчості України, лауреат Національної премії імені Т.Г. Шевченка, лауреат премії імені Д. Щербаківського, нагороджений Дипломом міжнародної виставки кераміки у м. Фаенці (Італія, 1971). Заслужену славу здобув його орнаментований посуд й зооморфна скульптура. Його виразна та віртуозно виконана фігурка лева (1971 р.) представлена на виставці.

Учнем Івана Білика є відомий народний гончар-скульптор Володимир Нікітченко – в експозиції виставки представлена його фігурна посудина – баран (1985 р.).

Михайло Китриш – майстер художньої кераміки. Член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, член Національної спілки художників України, заслужений майстер народної творчості України, лауреат Всеукраїнської премії ім. Данила Щербаківського та Національної премії імені Т.Г. Шевченка. Працював на Опішнянському заводі «Художній керамік» гончарем і майстром творчої лабораторії. Ініціатор і учасник у заснуванні в Опішні мистецьких навчальних закладів. В експозиції виставки представлена скульптурна посудина «Лев» (1990 р.) та зразок гончарного мальованого посуду – макітра (1982 р.).

Микола Пошивайло – відомий опішнянський гончар, Лауреат премії ім. І. Нечуй-Левицького з 1995 року. З 1958 працював у промартілі та на заводі «Художній керамік». На виставці представлена його фігурна посудина «Олень» (1975 р.).

Трохим Демченко – кераміст, виготовляв традиційні вироби та тематичні вази, скульптури. На виставці представлене керамічне барило, прикрашене яскравим квітковим орнаментом (1975 р.).

Навчалися гончарюванню в майстра Трохима Назаровича Демченка – Василь Біляк та Василь Омеляненко.

Василь Біляк – майстер художньої кераміки. Створював традиційну народну скульптуру. На виставці представлені куманці (1975 р.), прикрашені барвистими квітковими розписами, барило у формі півня (1967 р.) та фігурна посудина «Кінь» (1983 р.).

Василь Омеляненко – майстер художньої кераміки. Член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, член Національної спілки художників України, заслужений майстер народної творчості України, лауреат Всеукраїнської премії ім. Данила Щербаківського та Національної премії імені Т.Г. Шевченка. Працював на Опішнянському заводі «Художній керамік» гончарем і майстром творчої лабораторії. На виставці представлена фігурна посудина «Олень» (1982 р.).

Художня обробка дерева є важливою галуззю народного мистецтва. Твори провідних майстрів виконані на основі давніх традицій деревообробного мистецтва. Із покоління в покоління передаються, вдосконалюючись, способи художньої обробки дерева: тесання, довбання, виточування, різьблення та інші.

На виставці представлені роботи Валентина Нагнибіди – різьбяр, заслуженого майстра народної творчості України. Виготовляв традиційні вжиткові речі, посуд, меблі, барельєфи.

В експозиції виставки представлений коник (1993р.) – дитяча іграшка з стилізованими квітами на спині та на колесах, форма І. Терещенка, розпис – Ю. Лукіна – майстра декоративного розпису.

На виставці представлені роботи Тетяни Зацеркляної та Миколи Зацеркляного: півень декоративний (1975 р.), корячок у вигляді курочки (1977 р.), баклага мальована (1977 р.), барильце.

У квітні 2023 року у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського розгорнута мистецька виставка «Барви Полтавщини».

У рамках виставки проведені тематичні екскурсії, виховні заходи, зустрічі для учнів шкіл, студентів, полтавців та внутрішньо переміщених осіб.

Для здобувачів освіти факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка проведено тематичну екскурсію, де вони познайомились з темою виставки, мистецькими роботами та дізналися про особливості побудови таких виставок, отримали теоретичні знання та практичні навички для подальшої організації подібних експозицій.

У рамках тематичної екскурсії студенти розширили свої знання про народні промисли, яке є одним із найдавніших галузей художньої діяльності людини, адже людство здавна оточувало себе виробами з дерева, глини різноманітно прикрашеними побутовими речами. Саме їх художній рівень, образне начало зумовлювали розвиток цивілізації та культури того чи іншого народу, були тісно пов'язані зі звичаями, національними та етнічними особливостями [2, с.10].

Українське декоративне мистецтво завжди відповідало соціальним вимогам часу, розвивались від матеріально-практичної сфери до духовно-культурної, зберігаючи при цьому взаємодію із загальною проблематикою та напрямом усього мистецтва. Воно тримало тісний зв'язок з історичними традиціями, з народним мистецтвом, тому зберегло свою духовність, самобутність, яскраво виражену національну своєрідність [2, с.189].

Метою заходу був аналіз мистецької виставки «Барви Полтавщини», її характеристика, використання та передання набутого досвіду при побудові подібних виставок здобувачами освіти факультету технологій та дизайну у майбутньому.

Список використаної літератури

1. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю» / Т. В. Кара-Васильєва, З. А. Чегусова. К.: Либідь, 2005. 280 с.

2. Сучасне українське декоративне мистецтво: збереження національної своєрідності в умовах глобалізації: монографія / НАН України, ІМФЕ імені М. Т. Рильського. Київ, 2019. 240 с.

Кошман І.,
вчитель музичного мистецтва,
Опорний заклад «Ромоданівський ліцей»
(сmt Ромодан)

ЗАГАЛЬНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В ОПОРНОМУ ЗАКЛАДІ «РОМОДАНІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ»

Сучасна освіта спрямована на інтелектуальний і духовний розвиток креативної особистості, громадянина незалежної держави. В освітніх стандартах багатьох держав, у Дорожній карті мистецької освіти (ЮНЕСКО, 2006) наголошується, що «культура стає найважливішим компонентом всебічної освіти для всіх» [1, с. 9].

Науково-методичні основи загальної мистецької освіти глибоко розроблено у працях Л. Аристової [1], О. Гайдамаки, О. Гумінської, Л. Кондратової, О. Лобач [2], О. Лобової, Г. Падалки, О. Ростовського, О. Рудницької [5], Л. Халецької [6] та ін. (див. аналіз першоджерел в Л. Масол [3]). Актуальною залишається проблема узагальнення досвіду загальної мистецької освіти в ЗЗСО.

Мета – вирізнити етапи становлення загальної мистецької освіти в ОЗ «Ромоданівський ліцей».

Л. Халецька проаналізувала ключові поняття музичної педагогіки та визначила зміст загальної мистецької освіти, яка «є підсистемою загальної середньої освіти, ... поєднує навчання, виховання і розвиток учнів у процесі опанування цінностей мистецтва, художньої культури, природи естетичного і спрямовується на формування духовності, естетичної культури, художніх здібностей особистості, комплексу компетентностей, що стануть підґрунтям для її активної участі у соціокультурному житті, основою художньо-естетичного самовдосконалення» [6, с. 39].